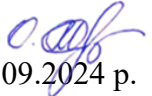

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

Затверджено на засіданні кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Історія економіки та економічної думки Обов'язковий
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025 /2 семестр / 1 курс
Науково-педагогічний працівник	Бабко Н.М.
Профайл НПП	Google Академія: https://cutt.ly/ieGkABPY Orcid: https://orcid.org/0000-0002-7620-9500
Контактний тел.	0973324513
E-mail:	natalia.babko@ukr.net
Сторінка освітнього компоненту в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=108
Консультації	Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компоненту **«Історія економіки та економічної думки»** складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес».

Освітній компонент належить до циклу нормативних. Дослідження еволюції господарства та економічної думки країн Європейської цивілізації є передумовою системного розуміння проблем і тенденцій у сучасній економіці та сучасній економічній науці. Історія економіки та економічної думки висвітлює розвиток економічної науки у її тісному зв'язку з господарською діяльністю людини. Знання, отримані при вивченні освітнього компоненту, повинні дозволити здобувачу аналізувати поточну економічну ситуацію при встановленні цілей соціально-економічного розвитку національної економіки, враховуючи пріоритети суспільно економічного розвитку держави.

В рамках системного аналізу історичного розвитку господарської сфери суспільства, сутність предмету дослідження пов'язана з історичними фактами та подіями, в яких знайшли своє відображення нові історичні форми господарств, особливості їх взаємодії в господарській системі та відображення процесів та фактів в економічній думці, що створює у здобувачів теоретико-методологічне підґрунтя для панорамного бачення економічних процесів, цілісного сприйняття економічної системи України та її складових, а також розкриває вплив цивілізаційних факторів на господарське життя сучасного суспільства.

Предметом освітнього компоненту **«Історія економіки та економічної думки»** є зміни структурних та функціональних характеристик господарської системи суспільства в контексті генезису та еволюції економічних теорій та концепцій.

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо першого та другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за дві (**Модуль 1, Модуль 2**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою вивчення освітнього компоненту **«Історія економіки та економічної думки»** є формування у здобувачів цілісного уявлення щодо закономірностей і особливостей історичного розвитку господарств та економічної думки країн Європейської цивілізації; систематизування знань щодо механізму функціонування економічної системи в площині здобутків історико-економічної науки.

Основними завданнями освітнього компоненту **«Історія економіки та економічної думки»** є забезпечення фундаментальну економічну підготовку фахівців з урахуванням здобутків сучасної історико-економічної науки; сприяння формуванню у здобувачів економічної культури та творчого економічного мислення; особливості становлення різних форм господарювання; особливості історичного розвитку економічних процесів та явищ; зміст основних теоретичних напрямів, течій та наукових шкіл; поглибити знання з економічної теорії; оволодіння сучасною методологією та методами історико-економічного дослідження процесів і явищ господарського життя суспільства; формування уявлення щодо закономірностей і тенденції сучасного розвитку економіки та економічної науки.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЮ КОМПОНЕНТОЮ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

2. Спеціальні (фахові) компетентності:

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси в бізнесі.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	22	18	50

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання;
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНА ДУМКА ДОКАПІТАЛІСТИЧНИХ ФОРМАЦІЙ						
10	Тема 1. Економічна думка стародавнього світу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

	(VIII ст. до н.е. – XVст. н.е.)			завдання		
10	Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства. Їх відображення в економіці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 4. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ ТА НАПРЯМКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

10	Тема 5. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (XIX – початок ХХ ст.)	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.)	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.me.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 7. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революцій (друга половина ХХ ст.).	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-7, http://www.m.gov.ua/	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 8. Економічний розвиток України в ХХ столітті	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-7, http://www.m.gov.ua/	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Економічна думка стародавнього світу	1. Характеристика економічного життя перших цивілізацій. 2. Економічна думка Стародавнього Сходу. 3. Економічна думка Античного Світу.
Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XVст. н.е.)	1. Осьовий час і формування Східної та Західної цивілізацій. 2. Особливості господарського розвитку та економічної думки Середньовіччя. 3. Економічний розвиток і економічна думка Давньоруської держави.
Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства. Їх відображення в економіці	1. Передумови ринкового господарства в суспільствах Європейської цивілізації. 2. Великі географічні відкриття та їх соціально-економічні наслідки. 3. Меркантилізм – перша школа політичної економії.
Тема 4. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав	1. Промисловий переворот і його соціально-економічні наслідки. 2. Загальна характеристика ранньої класичної політекономії. 3. Зріла класична політекономія. 4. Пізня класична політекономія. Ідеї реформізму, прагматизму, апологетизму. 5. Західноєвропейський утопічний соціалізм. 6. Виникнення та розвиток марксистської економічної теорії. 7. Стара історична школа Німеччини. 8. Господарський розвиток України та економічні погляди її мислителів у другій половині XVIII – першій половині XIX ст.
Тема 5. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (XIX – початок XX ст.)	1. Економіка монополістичного капіталізму. Загальна характеристика епохи. 2. Основні тенденції розвитку світової економіки у другій половині XIX – на початку XX ст. 3. Нова історична школа Німеччини. 4. Порівняльна характеристика шкіл мікроекономічного аналізу.
Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	1. Економічний розвиток України на рубежі XIX–XX ст.) 2. Економічні ідеї революційної, радикальної демократії. 3. Розвиток політичної економії в Україні.
Тема 7. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революцій (друга половина XX ст.).	1. Економічний розвиток європейських країн у другій половині XX ст. 2. Загальна характеристика ідей неолібералізму. 3. Неокласичний синтез. 4. Посткейнсіанство. 5. Післявоєнний інституціоналізм.
Тема 8. Економічний розвиток України в XX столітті	1. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.).

2. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.
3. Формування засад ринкового господарства в Україні.

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Економічна думка стародавнього світу	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.)	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства. Їх відображення в економіці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (XIX – початок XX ст.)	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом НТР (друга половина XX ст.).	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Економічна думка стародавнього світу	1. Характеристика економічного життя перших цивілізацій. 2. Економічна думка Стародавнього Сходу. 3. Економічна думка Античного Світу.
Тема 2. Господарський розвиток та економічна думка в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – XV ст. н.е.)	1. Осьовий час і формування Східної та Західної цивілізацій. 2. Особливості господарського розвитку та економічної думки Середньовіччя. 3. Економічний розвиток і економічна думка Давньоруської держави.
Тема 3. Формування передумов виникнення ринкового господарства. Їх відображення в економіці	4. Передумови ринкового господарства в суспільствах Європейської цивілізації. 5. Великі географічні відкриття та їх соціально-економічні наслідки. 6. Меркантилізм – перша школа політичної економії.

Тема 4. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав	1. Промисловий переворот і його соціально-економічні наслідки. 2. Загальна характеристика ранньої класичної політекономії. 3. Зріла класична політекономія. 4. Пізня класична політекономія. Ідеї реформізму, прагматизму, апологетизму. 5. Західноєвропейський утопічний соціалізм. 6. Виникнення та розвиток марксистської економічної теорії. 7. Стара історична школа Німеччини. 8. Господарський розвиток України та економічні погляди її мислителів у другій половині XVIII – першій половині XIX ст.
Тема 5. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (XIX – початок XX ст.)	1. Економіка монополістичного капіталізму. Загальна характеристика епохи. 2. Основні тенденції розвитку світової економіки у другій половині XIX – на початку XX ст. 3. Нова історична школа Німеччини. 4. Порівняльна характеристика шкіл мікроекономічного аналізу.
Тема 6. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	1. Економічний розвиток України на рубежі XIX–XX ст.) 2. Економічні ідеї революційної, радикальної демократії. 3. Розвиток політичної економії в Україні.
Тема 7. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революцій (друга половина XX ст.).	1. Економічний розвиток європейських країн у другій половині XX ст. 2. Загальна характеристика ідей неолібералізму. 3. Неокласичний синтез. 4. Посткейнсіанство. 5. Післявоєнний інституціоналізм.
Тема 8. Економічний розвиток України в XX столітті	1. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.). 2. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці. 3. Формування засад ринкового господарства в Україні.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	М1	М2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10
	Виконання практичних вправ	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА			
	Порівняння економічної політики країн у різні історичні періоди за вибором здобувача (наприклад, політика протекціонізму в ХІХ столітті та сучасності).	10	-	10
	Висвітлення розвитку економічних ідей та їхнього впливу на суспільство. Письмовий аналітичний огляд (2–5 сторінок) із висновками та літературними джерелами	10	-	10
	Проаналізувати наслідки економічної події, що вплинула на подальший розвиток країни (за вибором здобувача). Наприклад, наслідки Великої депресії 1929–1933 рр. Форма звіту: схема, економічна діаграма, пояснювальна записка.	-	10	10
	Разом	20	10	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (іспит)	-	-	40
	Загальний бал ОК	-	-	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є

	деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	Добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	Задовільно	27-29

Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	Задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи),практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті
(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту на ЦОДТ, а також в месенджерах.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Боднарчук Т. Л. Історія економіки та економічної думки : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Ковальчук О. В., 2021. 121 с.
2. Економічна теорія (історія економіки та економічної думки, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): у 2-х ч. : Ч. 1: Історія економіки та економічної думки, політекономія: навч. посіб.; за ред. М. М. Теліщука / Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 544 с.
3. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Бесєдіна та ін. – Вид. 2-ге, змін. і допов. Харків : ХНАУ, 2020. 243 с.
4. Історія економіки та економічної думки: опорний конспект лекцій / уклад. Л.М. Зарецька; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: Монограф, 2019. 119 с.
5. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка: навч. посібник / Н.П. Мацелюх, І. А. Максименко. Київ: Видавництво “Центр учбової літератури”, 2019. 382 с.
6. Історія економіки та економічної думки: Підручник. / В. Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, Т. В. Гайдай та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. К.: Знання, 2018. 775 с.
7. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Вербова О. С., Вербовий М. В. Львів : Новий світ, 2000, 2019. 391 с.
8. Економічна теорія : (історія економіки та екон. думки, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка) : навч. посіб. : Ч. 1 / Мацелюх Н. П. та ін. ; Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 531 с.
9. Кучин С.П. Історія економіки та економічної думки: опорний конспект лекцій / С.П. Кучин; Луганський національний аграрний університет. Харків: Видавництво “Стильна типографія”, 2018. 88 с.

10. Ущаповський Ю. В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Ю. В. Ущаповський. Житомир: Житомирська політехніка, 2020. 144 с.

Додаткова

1. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають / пер. З англ. О. Дем'янчука. К. : Наш формат, 2017. 440 с.
2. Боднарчук Т. Л. Протекціонізм в економічній історії України (XIX – початок XX ст.) : монографія. НАН України, ДУ «Ін-т екон. та про-гнозув. НАН України». Київ, 2017. 256 с.
3. Гарфорд Т. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах / Пер. з англ. Роман Скакун. Київ : Наш формат, 2018. 345 с.
4. Горкіна Л. П. На перехресті парадигм: М. І. Туган-Барановський в історії економічної думки. НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2021. 574 с.
5. Гриценко А. А. Інформаційно-цифровий етап розвитку соціально-економічних систем. *Економіка України*. №1. 2022. С. 29-46. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.01.029>
6. Гриценко А. А. Національно укорінений розвиток економіки як локальна відповідь на глобальні геоекономічні зрушення. *Економіка України*. № 4. 2023. С. 38-54. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.04.038>
7. Зверяков М. І., Грималюк А.В. Економічна теорія, державна політика і публічне управління. *Економіка України*. № 11–12. 2019. С. 3–33. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2019.11.003>
8. Зверяков М.І. Економічний розвиток в епоху становлення «цифрового капіталізму». *Економіка України*. №8. 2020. С. 3-23. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.08.003>
9. Зверяков М. І. Наукова спадщина А. К. Покритана у світлі сучасних проблем економічної теорії. *Економіка України*. №1. 2021. С. 84-92. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.01.084>
10. Зверяков М. І. Формування моделі економічного розвитку в нових історичних реаліях. *Економіка України*. №8. 2022. С. 03-19. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.08.003>
11. Історія економіки та економічної думки. Конспект лекцій. Укладачі: Пікулик О.І., Зеленко В.А., Шпарик Х.В. Львів, 2018. 121 с.
12. Тарасевич В. Історія економічних вчень: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.
13. Тарасевич В. М. Сучасна кореволуція: машинізована людина і / або олюднена машина. *Економіка України*. №2. 2022. С. 20-36. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.02.020>
14. Тарасевич В. М. Теоретичний вимір інформаційно-цифрової економіки: основи і система первинних інформаційних. *Економіка України*. №1. 2021. С. 3-23. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.01.003>
15. Arons S. Ukraine Reconstruction May Cost \$1.1 Trillion, EIB Head Says. 2022. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-06-21/ukraine-reconstruction-may-cost-1-1-trillion-eib-head-says>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/all>.
2. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
3. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org
7. Офіційний сайт UNCTAD. URL: www.unctad.org
8. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). URL: www.oecd.org
9. Інститут міжнародної економіки. URL: www.iie.com
10. Інститут Катона. URL: www.cato.org
11. Центр досліджень глобального розвитку. URL: www.cgdev.org
12. Мережа глобального розвитку. URL: www.gdn.int
13. Центр досліджень глобалізації. URL: www.globalresearch.ca
14. Центр досліджень глобалізації, врядування та конкурентоспроможності. URL: www.cggc.duke.edu
15. Світовий банк. URL: www.worldbank.org